

S
De peditibus
malis puulo
ru qd pnt af
similari prau
mor cogita
tionum.

eructat verbum q. s. motus illiciti (dicunt enim exi. vsq; ad fun
damentum) .i. totaliter exterminare ierlm interiore nā ex co
accernatio: vicioz surrepit cōfidentia z robur exterminan
di ciuitate anime interiore s (filia baby. mi.) .i. caro q̄ con
fusione p̄cedo: ingerit cui digna cōpensatio dāf vt sicut cō
citat ad vicia ita rep̄sā virtutib; subdat. id sequit (brūs q̄
allidat puulos) .i. ad huc debiles mor; reprimet ne vt viri
fortes crescāt z allidit ad petrā xp̄m: dicunt autē mali mo
tus puuli ppter pprietates puuloz malas. puuli em̄ p̄mo
setent vna z immundicia sic mali mor; in anima setent
in cōspectu dei. Esa. xxxiiij. De cadauerib; eoz ascendit se
tor. Job. ij. Et ascendet fetor ei; z ascendet putredo eius
qz supbe egit. Secdo puuli fedant gremiū matris z aliqū
do pertractando eos cōblandiunt sibi qz stercoza in faciem
ei; mittunt. sic mali mor; in anima fedāt gremiū z faciem
anie stercozant si immolari p̄mittunt z citi; nō expellan
tur z a cōsensu homo nō caueat. qz sol; cōsensus z volun
tas peccandi reos nos facit. Inue. has patit; penas peccā
di sola voluntas. Nā scelus intra se tacit; q̄ cogat vllū fa
cti crimen habet. Tercio habent semp man; immundas:
sic mali motus z male cogitationes in anima: opa immun
da. habent em̄ opa nra radice suā ex corde vel intentione
bona vel mala. Mat. xv. De corde em̄ exeunt cogitationes
male: homicidia: adulteria: fornicationes: furti: falsi testi
monia: blasphemie zc. Mat. vj. Si oculus tuus .i. intentio
tua simplex fuerit: totū corpus tuū lucidum erit: si autē ne
q; fuerit zc. Quarto puuli stant in luto z in terra: sic mali
motus z male cogitationes in anima de terrenis exoriunt
z circa hec terrena z lutoza versant. qz om̄e qd est in mun
do aut est cōcupiscentia carnis aut zc. j. Job. ij. Qd ter
renis z lutozis se eripi orabat p̄. dicens. Eripe me de luto
fecis: vt dō intingar. s. p̄ amorem sicut z paulus q̄ om̄ia vt
stercoza arbitrabat. P̄bil. iij. Quinto puuli sunt debiles i
ncipio etatis: s̄ crescentes paulatim fortiores fiunt: sic ma
li mor; in anima in p̄ncipio debiles sunt: s̄ si p̄mittunt cre
scere subito de capillo transiūt in trabem z dominiuz su
munt in anima ita vt postea difficili; expellant. ideo p̄u
cipijs obsta. Sexto generant vermes quoz natura semp
est rodere: sic mali motus generant morsus conscientie et
corrosionem. vnde de damnatis z impijs Esaie. lxxvj. Ver
mis eorum non moriet: reprimant ergo paruuli mor; ab
anima q̄ tot mala inferunt z deo nimis displicent. si ei si
bi non displicerent p̄ Esa. non diceret mundi estote aufer
te malum cogitationū vestrarū Esa. j. z iterum p̄ ps. Que
dicitis in cordibus vestris z in cubilibus vestris compingi
mini. Quia dō vt inqt Hiero. ad Eusto. Impossibile ē in
sensum hominis non irruere motum medullarū calore il
le laudat ille p̄dicat; beatus q̄ statim vt ceperit cogitare in
terficit cogitatus z allidit eos ad petrā: petrā autē ē xp̄s
q̄ omnibus inuocantibus eum in veritate suam libent; im
partitur auxilium cum quo beati regnant in patria in se
cula seculozum.

Ps. cxxxvij.

Psalmus CXXXVII
Confitebor tibi dñe i toto corde meo
quoniam audisti verba oris mei.

Confitebor) Titulus ps. ipsi dauid expositio patet ex se.
pe iam dictis captiu; qui supra stauerat sedens sup flumi
na babilonis iam quasi reedificata ierlm: z templi restitu
to z quasi factus conciuis illius ciuitatis que non fuit ca
ptiuā: laudat deum p̄ libertate dicens (confitebor) cōfes
sione laudis eo modo quo Mat. xj. Ebustus dicit confi
teor tibi pater qd nullo modo de confessione fraudis intel
ligi potest: z de quo laudat deum manifestum est qz reue
lasti inquit ea paruulis. Intentio ps. est monere ad laudē
Modus bipartitus est. Primo ostendit beneficia sibi da
ta. Secundo dicit quomodo hec ad omnes pertineant. di
cit ergo (Confitebor tibi dō) id est laudabo te: qd intelli
gi non potest de confessione fraudis sicut exponit Hiero.
(in toto corde) vt nulla pars occupata in hui; seculi ani
matione relinquat; z ideo non potest esse fraus ac si dicat.
totum cor in aram tue confessionis impono totum accen
de flamma tuā amoris: si de confessione peccatorum intel

ligit ex toto dicit. qz sicut multe egritudines in vno corpo
re sic multe passionēs in vna anima z sicut sanari non di
cūt corpus multis egritudinibus eger nisi fm omnes sa
nes. sic nec anima sanari dicit nisi omnia peccata pecca
tor confiteat. bene ergo dicit in toto corde meo: z quare:
(qm̄ audi. ver. oris mei) ad ostendendum largitatē z pie
tatem dei virtutēq; cordialis orationis omnia verba oris
sui dicit exaudita. est em̄ dñs p̄mptus facere voluntatem
seruoz suoz. id qz sic exaudisti.

Con spectu angelozum psallā tibi: ado
rabo ad templum sanctum tuum z confite
bor nomini tuo.

Con conspe. ange.) .i. coram angelis est gaudiū meū. s. de
superioribus non coram hominib; de inferioribus hoc ē
laudando deum prepono mibi angelos: vt inter eos qd
equari expecto. sicut nunc laude ita post dignitate. Ange
li autem in laude dei nihil aliud sibi p̄ponunt q̄ solum de
um: vel sic (in conspectu angeloz) .i. in ea puritate qua te
angeli cōspiciunt z laudant. s. vt in te solo sibi acquiescant
vnde moyses iubet; construere tabernaculū fm exemplar
quod in mente monstratum est: vel (in conspec. an.) .q. d.
laudabo te gratias agens de ministerio angelico nobis ex
hibito. q̄ aut beneficia circa nos ex ministerio angelozū p̄
ueniant. Notandū qz angeli sunt ministri nostri quantuz

A
Angeloz suf
fragia q̄ ad
triplex esse

ad esse nature: gratie z glorie. Status em̄ nature nostre la
pse est triplex. s. p̄pne culper pene Primo enim angeli iu
uant nos in pugna siue tentatione. Ero. xij. Angelus do
mini qui custodiebat castra israel interposuit se inter egy
ptios p̄sequentes z exercitum fugientē. Istud adiutoriu
fit tripliciter. primo ligando demonis potestatem. Apoc.
xx. Angelus ligauit dyabolum z misit in abyssum z Tob.
vij. Angelus raphael religauit demonem in superiora de
ferti. hec religatio est p̄tatis eius restrictio. Secundo; libe
rat tentationē minuendo. Gen. xxvij. Angelus q̄ luctabat
cum iacob tetigit neruum femoris eius. Tercio munien
do signo crucis Apo. vij. Clamauit angelus di. nolite no
cere terre donec signem; zc. z Eze. vij. Signa signo thau
frontes viroz. Secundo; est status culpe in quo angel; tri
pliciter iuuat. Primo preseruando a peccato futuro. Mis
me. xij. Angelus euaginato gladio p̄buit balaam p̄be
tam p̄cio cōductū ne pplm dei malediceret voce asine ali
na sensualitas est. sessor est rō q̄ aliqñ alienata ferē ad per
petrandum p̄ctm. gladius euaginatuz terro: iudicij quoz
deus peccatori cōmittat. Deut. xxxj. Euaginato gladium
meum z arripiet eos manus mea. Secdo angelus corripit
p̄ctā p̄terita. Iud. iij. Angelus ascendit ad locum flentiu;
z increpauit filios isrl de ingratitude z p̄uaricatione di
cens. eduxi vos de terra egypti zc. z sequit eleuauerūt vo
cem suam z stauerūt. qz increpantib; angelis p̄terita p̄ctā
debent; moueri ad iterum cōtritionis. Tercio angelus co
git exire a peccato presenti Gen. xix. Angelus coegit Lot
exire a sodomis. Tercius status nature lapsē est stat; pe
ne a qua liberat angelus confortando. Luc. xxij. Angelus
dñi confortauit xp̄m in sudore sanguinis. Item penā extis
guendo. Dan. iij. Angelus domini descendit in fornacem
z excussit flammā ignis de fornace z fecit medium forma
cis quasi ventum rosis flātem. Item cōseruando. ps. An
gelis suis mandauit de te. Secundo; est status gratie q̄
comprehēdit incipientes. p̄ficientes z p̄fectos quibus ne
cessarium est ministerium angelicum incipientib; in con
tritione confessione z satisfactione: quia sanat oculos cor
dis ad contritionem purgat labia ad confessionem cōgau
det ad satisfactionem. de primo Tob. xj. ad documentum
angeli ex selle sanatus est tobias. De secundo Esa. xj. An
gelus purgauit labia p̄bete. De tercio Luc. xv. Gaudius
est coram angelis dei super vno peccatore peni. agē. Pro
ficientib; autem ad sunt angeli excitando intellectum pa
scendo affectum ducendo z reducendo effectum. de p̄mo
zach. iij. Angelus domini excitauit me quasi hominem q̄
excitā a somno. z Act. xij. Excitauit petrum. de secundo
iij. Regum. xix. Angelus ministravit Helie subcinericium
panem. de tercio Tob. v. Angelus duxit z reduxit Tobias

S +

Psalmus

7 **J**udith angelus domini duxit et reduxit incorruptam. **Jud. ix.** Perfectis vero necessarium est ministerium angeli cum inflammando ad amore pntando bona opera visitando corda. **De primo ps.** Qui facis angelos tuos igne vestire. **De secundo Tob. xii.** quando orabas cum lacrymis ego obtuli orationem tuam deo. **De tercio Gen. xviii.** Jacob vidit angelos ascendentes et descendentes: angeli descendunt cum anime dulcedine afferunt et ascendunt cum animam in contemplatione efferunt. **Tercius est stat gloria in quo angelus tripliciter inuat. s. viam pparando in via dirigendo et animam deferendo. De primo Mal. ii.** Ecce ego mittam angelum meum qui pparabit viam te. **De secundo Ezo. xlii.** Ego mittam angelum qui pcedat te. **De tercio Luc. xvi.** anima lazari portata est ab angelo in locum quietis. et sic patet quomodo in conspectu angelorum psallere debemus et tam angelis quam deo gratias agere p tantis patrocinis tenemur (adorabo ad templum sanctum tuum) videlicet materiale ppter efficaciam operis. **Reg. viii.** Qui cumque orauerit in templo hoc etc. Item ppter deuotionem excitandam. **Reg. viii.** Impleuerat enim gloria domus domini: vel hoc templum est de quo dicit aplos templum dei sanctum est quod estis vos. templum dei est sedes dei: autem iusti est sedes sapientie. possunt etiam angeli dici templum dei quasi templum sursum. quia deus in illis habitat: fideles autem sunt templum deorsum.

3 **S**up misericordia tua et veritate tua: quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.

Sup mi. et ver. hoc est de quo confite. i. laudat deum scilicet (sup misericordia) i. de misericordia qua parcas (et veritate) qua remuneras quod sunt due vie quibus dominus ad nos venit ex quibus ad deum imus: s. in quo maxime appareat misericordia et veritas dei in nobis ostendit (quoniam magnificasti) id est magnum fecisti (nomen sanctum tuum) i. christum super omne nomen. **Phil. ii.** hec autem magnificentia apparuit in carnatione mirifica in natiuitate miraculosa in predicacione fructuosa et bono. ppter ea orat exaudiri in virtute beatorum misericordie nostris magnificati. id sequitur.

4 **I**n quacumque die inuocauero te exaudi me multiplicabis in anima mea virtutem

In quacumque die inuoc. te exaudi me) effectualiter. i. extra audi faciendo mihi quod peto et hoc debes facere quia non peto terrena sed virtutes quibus non potest subesse malum et quid sit illud in quo petit exaudiri dicit (multiplicabis in anima mea vir.) non petit temporales diuitias: non salutem corporis sed multiplicatam virtutis.

5 **C**onfiteantur tibi domine omnes reges terre: quia audierunt omnia verba oris tui.

Confite. ti. do. o.) hec est secunda pars in qua inuitat omnes iustos ad laudem dei qui reges terre dicunt: quia se bene regere norunt et hi solum deum laudare meritoze possunt: quia non est speciosa laus in ore peccatoris. **Ecc. xv.** qui audierunt omnia verba oris tui. i. obedierunt. **Luc. xi.** Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. et non tancer dicitur omnes reges et omnia verba que prius erant abscondita in vna gente iudeorum quibus credita sunt eloquia sed vbiq; reuelata sunt: et ad omnes gentes missa quod significatum est in vellere gedeonis qui iturus contra madianitas petijt signa a domino. s. vt vellus irrigaret: sicca manente area: Deinde petijt vt vellere siccato compleretur area. Area est orbis terrarum iudeorum in medio orbis terrarum habens gratie sacramentum non in manifesto sed in nube secreti tanquam pluuia in vellere circa vellus area existente sicca. id est toto orbe circa iudeorum gentem. sed expresso vellere. id est reuolato figurarum secreto pluuia in area et in toto orbe manifesta est non operata: sol christus: suauitas pluuie est. id est gratie. hunc solum ergo nescis in scriptura o iudee per quem facte sunt quem orbis terrarum recepit quo irrigata est area. et ita vellere siccato (omnes reges terre audierunt verba oris tui) dico confiteantur reges

Figura

6 **E**t cantent in vijs domini: quoniam magna est

gloria domini.

Et cant.) mox eorum qui ad terminum optate patrie propinquant (in vijs domini) i. in misericordia et veritate que sunt vie domini ps. **Uniuerse vie domini misericordia et veritas: et quod cantare debeant hoc scilicet quod sequitur (quoniam magna est gloria domini) et quod non solum gloria domini est magna in se sed etiam in effectu: ideo sequitur.**

7 **Q**uoniam excelsus dominus et humilia respicit: et alta a longe cognoscit.

Quoniam excel. d. b. re.) oculo misericordie quia humilitas est color oculi dei angelorum et bonum gratissimum. supbos autem et si cognoscit cognitione: tamen non respicit per gratiam ideo sequitur (alta a longe cognoscit) sed si iustis contingit tribulatio ex diuina iudicatione sive ex bono opere: adest deus auxiliator id est adiungit.

8 **S**i ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me: et super iram inimicorum extendisti manum tuam et saluum me fecit dextera tua.

Si ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me a tribulatione imminente (et super iram inimicorum) me psequenti (ext. ma. t.) faciendo de eis vindictam (et sal. me fec. dext. tua) id est virtus tua.

9 **D**ominus retribuet pro me: domine misericordia tua in seculum. opera manuum tuarum ne despicias.

Dominus re. p me etc.) i. penam mihi aduersantibus quia ego non possum nec debeo retribuere mala pro malis: quia mihi vindictam et ego retribuam (domine misericordia tua in se.) quia semper paratus es recipere ad te venientes (ope. ma. tu. me de.) me. s. qui sum opus manuum tuarum (ne despicias) subtrahendo a me manum protectionis tue. vel secundum mysticum intellectum tangit illud quod in euangelio legitur de christo qui cum vellet soluere censum pro se et pro petro illis qui tributum exigebat dixit petro vade et mitte hamum in mare: et piscem qui primo ascenderit tolle et aperis os eius et inuenies staterem. i. duas didragmas. stater enim potest genus est habens quatuor dragmas: et addidit da illis pro me et pro te. hoc spiritualiter fecit christus qui quod non rapuit pro nobis soluit. christus qui est primus piscis hanc mortem captus. primus surgens de mari quia primogenitus a mortuis in cuius ore inuenimus duas didragmas. i. quatuor dragmas. s. quatuor euangelia quibus a veraxionibus huius seculi liberamur: ne iam debitores remaneamus. ibi enim omnia nostra peccata soluntur. pro nobis ergo reddidit qui pro se nihil debuit in quo princeps mundi peccatum non inuenit quare occideret. id est iste humiliter ait (do. re. p me) precium redemptionis que opera manuum tuarum non despicias.

Mystice

Psalmus CXXXVIII
Domine probasti me et cognouisti me: et resurrectionem meam.

Domine pba. me) ps. iste pfunditate mysteriorum plenus est in quo dauid in persona christi loquitur: christus autem et ecclesia tanquam spiritus sanctus et sponsa se vna caro. id est in huius psalmo aliquid est vox capitis aliquid membrorum. quicquid ergo hic loquitur ex persona suscepte carnis et ad caput pertinet quod iam ascendit ad celum et ad membra que adhuc pegrinant in terra in persona superioris captiui qui iam spe in iram restituitur memor discessionis sue in qua deum late. re non potuit et in qua sepulta est manus domini deliberat non ulterius ab eo fugiendum: sed ad eum et pro eum eundem et hoc ex persona totius humane nature reuertetur ad deum tanquam ex voce filii prodigi de longinqua regione redeuntis ad patrem. sensus tituli talis est (in huius psalmo dauid) i. psalme iste dirigens nos (in seculo) i. in christum attribuitur enim toti christo in cuius persona loquitur hic psalme intentione monet non fugere a deo sed ad eum peruenire. **Modus** quatuor sunt petitiones: primo agitur de noticia vel quod comprehendit omnia opera et reuerfi et exultantis qui quasi cogit eum qui latere non potest reuerfi maxime cum manus dei ibi cum tetigerit. **Secundo** dicit non esse a deo fugiendum sed ad ipsum

Ps. cxxxviii